

Μαθήματα Α' εξαμήνου

Θεωρία και Μεθοδολογία των Διεθνών Σχέσεων

Διδάσκοντες: Κ. Αρβανιτόπουλος, Α. Γκόφας, Γ. Εξαγγελόπουλος, Κ. Τσιμώνης

Περιγραφή:

Ο σκοπός του μαθήματος είναι διττός. Πρώτον, να εξοικειώσει τους φοιτητές με τις βασικότερες θεωρίες, σημαντικά κείμενα διαχρονικής αξίας και πρόσφατα ρεύματα στη μελέτη των διεθνών σχέσεων. Σε αυτά περιλαμβάνονται και όσα αφορούν στην ιστορική εξέλιξη, τα φιλοσοφικά θεμέλια και τους κοινωνικούς μηχανισμούς παραγωγής γνώσης του κλάδου, καθώς και την σύγχρονη πολιτική θεωρία. Δεύτερον, να εξοικειώσει τους φοιτητές με τις παραμέτρους του ερευνητικού σχεδιασμού, τις τεχνικές συγγραφής ακαδημαϊκών κειμένων, την χρήση διαφόρων ποιοτικών μεθοδολογικών τεχνικών και τις προκλήσεις της εφαρμογής τους στην εμπειρική έρευνα.

Στρατηγική Ανάλυση

Διδάσκων: Χάρης Παπασωτηρίου

Περιγραφή:

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με τα κλασικά κείμενα των στρατηγικών σπουδών, σημαντικές ιστορικές περιπτώσεις στρατηγικής και σύγχρονα ζητήματα στρατηγικής στον 21^ο αιώνα.

Συγκριτική Πολιτική Ανάλυση

Διδάσκων: Καθηγητής Κώστας Α. Λάβδας

Περιγραφή:

Διαπραγμάτευση του θεμελιώδους πεδίου της Συγκριτικής Πολιτικής Ανάλυσης σε εισαγωγικό μεταπτυχιακό επίπεδο. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στα χαρακτηριστικά, τη σημασία και τη χρησιμότητα της συγκριτικής πολιτικής ανάλυσης για διεθνολόγους, για αναλυτές στρατηγικών σπουδών και για πολιτικούς επιστήμονες που εξειδικεύονται στην περιφερειακή ενοποίηση. Η ανάπτυξη της ύλης περιστρέφεται γύρω από τρεις αναλυτικούς άξονες: ανάλυση πολιτικών συστημάτων και θεσμών διακυβέρνησης, ανάλυση συγκριτικής πολιτικής μεταβολής μεγάλης κλίμακας (επαναστάσεις) και ανάλυση πολιτικής κουλτούρας και πολιτικής συμπεριφοράς. Αναπτύσσονται, μεταξύ άλλων, οι εξής θεματικές: Συγκριτική πολιτική ανάλυση: έννοιες, μέθοδοι, περιπτώσεις / «Εσωτερική» πολιτική διαδικασία και «εξωτερικές» σχέσεις στη συγκριτική ανάλυση / Συγκριτική εξωτερική πολιτική / Ανάλυση πολιτικών καθεστώτων και συστημάτων διακυβέρνησης / Ανάλυση πολιτικών κομμάτων / Ανάλυση ομάδων συμφερόντων / Ανάλυση πολιτικής κουλτούρας / Μεγάλες επαναστάσεις και αλληλεπιδράσεις εσωτερικής - εξωτερικής πολιτικής / Ανάλυση μεταβάσεων από αυταρχικά σε δημοκρατικά καθεστώτα: Νότια και Ανατολική Ευρώπη, Λατινική Αμερική / Η συγκριτική ανάλυση και το πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης.

Η Ευρώπη και ο Κόσμος

Διδάσκουσα: Μαριλένα Κοπλά

Περιγραφή:

Το μάθημα θα εξετάσει τα σημαντικότερα ζητήματα της εξωτερικής πολιτικής και ασφάλειας της ΕΕ αλλά και τις μεγάλες προκλήσεις που η Ένωση έχει να αντιμετωπίσει κατά την επόμενη περίοδο. Θα εξεταστούν έτσι οι διατλαντικές σχέσεις, το ζήτημα των προοπτικών της ευρωπαϊκής άμυνας και ασφάλειας, οι σχέσεις με την Κίνα και τη Ρωσία, το μεταναστευτικό ζήτημα, η κλιματική αλλαγή, οι υβριδικές απειλές, το BREXIT, το μέλλον της πολιτικής Διεύθυνσης και της πολιτικής γειτονίας.

Μαθήματα Β' εξαμήνου

Υποχρεωτικά

Διεθνείς Σχέσεις της Ελλάδος: Γεωπολιτική και Ασφάλεια

Διδάσκοντες: Κώστας Υφαντής, Μαριλένα Κοπλά

Περιγραφή:

Στόχος του μαθήματος είναι η σε βάθος ανάλυση των διεθνών σχέσεων της Ελλάδας, από την Μεταπολίτευση ως σήμερα, με έμφαση στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ελληνική εξωτερική πολιτική και η ελληνική πολιτική ασφάλειας σήμερα σε δυο περιφερειακά υποσυστήματα: των Βαλκανίων και της Ανατολικής Μεσογείου.

Μέσα από τη μελέτη σε βάθος των σχέσεων με τα Βαλκανικά κράτη και την Τουρκία επιχειρείται η ανάλυση των βασικών παραμέτρων της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής διαχρονικά και πιο συγκεκριμένα:

- ρόλος του ξένου παράγοντα,
- οι εσωτερικές και εξωτερικές μεταβλητές στη διαμόρφωση της εξωτερικής πολιτικής,
- η θέση της Ελλάδας μεταξύ Ανατολής και Δύσης και η συμμετοχή της στους ευρω-ατλαντικούς θεσμούς,
- η αναζήτηση νέων συμμάχων: η Ρωσία και η Κίνα.

Αμερικανικό Πολιτικό Σύστημα και Εξωτερική Πολιτική

Διδάσκων: Χάρης Παπασωτηρίου

Περιγραφή:

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με α) τους πολιτικούς θεσμούς των ΗΠΑ και β) τις παραδόσεις και μεταπολεμικές εξελίξεις της εξωτερικής πολιτικής των ΗΠΑ.

Επιλογής (επιλέγονται 2 μαθήματα)

Γεωπολιτική και Γεωοικονομία

Διδάσκων: Χάρης Παπασωτηρίου

Περιγραφή:

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με τις κεντρικότερες έννοιες της γεωπολιτικής ανάλυσης. Καλύπτει τόσο μακρο-ιστορικά όσο και σύγχρονα κείμενα και ζητήματα, επιδιώκοντας να εφοδιάσει τους φοιτητές με διαχρονικά αναλυτικά εργαλεία γεωπολιτικής ανάλυσης.

Ευρω-Ατλαντικές Σχέσεις

Διδάσκων: Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος

Περιγραφή:

Το μάθημα εξετάζει τις κοινές αξίες, τα κοινά συμφέροντα, και τις κοινές προκλήσεις και απειλές, που θεμελιώσαν τον ευρωατλαντικό χώρο με την σημερινή του μορφή

μετά τον β παγκόσμιο πόλεμο.
Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται:

1. Η διαδικασία δημιουργίας της Δύσης ως γεωπολιτικού δρώντος. Η διαδικασία αυτή συμπεριλαμβάνει την παρακμή των μεγάλων ευρωπαϊκών δυνάμεων και την ανάδειξη των ΗΠΑ ως ηγέτιδας δύναμης της Δύσης. Περιλαμβάνει, με άλλα λόγια, την αλλαγή του `ενδο-δυτικού` συσχετισμού ισχύος προς όφελος του Νέου Κόσμου. Αυτή η νέα ισορροπία αποτυπώνεται σε ένα θεσμικό πλέγμα, μέσω πλειάδας θεσμών και κανόνων, τόσο σε οικονομικό όσο και σε επίπεδο ασφάλειας, που έχει καθιερωθεί εννοιολογικά ως η δυτική φιλελεύθερη τάξη (liberal order). Θα εξετάσουμε, ιδιαίτερα, την διαδικασία διαμόρφωσης της Ενωμένης Ευρώπης, αλλά και την διαμόρφωση των ατλαντικών θεσμών ασφαλείας (NATO).
2. Εξετάζονται, επίσης, οι εξωτερικοί παράγοντες που συνέτειναν στην διαμόρφωση του ευρωατλαντικού χώρου και της φιλελεύθερης δυτικής τάξης. Εξετάζονται οι επιπτώσεις της σοβιετικής απειλής και του διπολικού διεθνούς συστήματος στον ευρωατλαντικό χώρο.
3. Θα εξετάσουμε, τέλος, μια σειρά κρίσεων στη διάρκεια του ψυχρού πολέμου, και τις επιπτώσεις τους στις ευρωατλαντικές σχέσεις.

Φύλο και Ένοπλες Συγκρούσεις (Διατμηματικό ΠΜΣ Φύλο, Κοινωνία, Πολιτική)

Διδάσκουσες: Χ. Καραγιαννοπούλου, Ε. Πετρινώτη

Περιγραφή:

Στο μάθημα αυτό θα χρησιμοποιηθεί η οπτική φύλου για να μελετηθούν σημαντικά ζητήματα που ανακύπτουν τόσο στη θεωρία όσο και στην πράξη των ενόπλων συγκρούσεων. Οι ένοπλες συγκρούσεις αποτελούν πεδίο το οποίο εντάσσεται γνωσιολογικά στις Διεθνείς Σχέσεις, στη θεωρία της ασφάλειας και στις σπουδές οικοδόμησης της ειρήνης, αλλά έχει αποδομηθεί από τις συμβατικές παραδειγματικές του βάσεις (paradigms) από φεμινίστριες συγγραφείς που με διεπιστημονικές προσεγγίσεις ανέδειξαν τον έμφυλο χαρακτήρα των ενόπλων συρράξεων και τις έμφυλες συνέπειές τους.

Θεματικές

Το μάθημα θα εστιάσει σε θεματικές που παρουσιάζουν θεωρητικό ενδιαφέρον αλλά ταυτόχρονα αφορούν σύγχρονα φαινόμενα και ανήκουν στην επικαιρότητα.

-Γενική θεωρία φύλου ως συστήματος εξουσίας με εκφάνσεις στις ταυτότητες, στον λόγο και στους θεσμούς

-Σχέση θεωριών φύλου, θεωριών ενόπλων συγκρούσεων και θεωριών ασφαλείας

-Έννοια και πρόσληψη του έθνους-κράτους με την έμφυλη οπτική

-Αποδόμηση και ανάλυση των αφηγημάτων και των αναπαραστάσεων του φύλου στο πλαίσιο των ενόπλων συγκρούσεων

-Έμφυλες διαστάσεις και προσεγγίσεις των ποικίλων μορφών συγκρούσεων (διακρατικών πολέμων, εμφύλιων συρράξεων, εθνο-απελευθερωτικών συγκρούσεων, εξεγέρσεων, αντιστασιακών και αποσχιστικών κινημάτων, τρομοκρατίας)

-Αναστοχασμός γύρω από τις ποικίλες μορφές έμφυλης βίας και το συνεχές της εκδήλωσής τους

-Παγκόσμια απόκριση στην έμφυλη βία που εμφανίζεται στις ένοπλες συγκρούσεις

-Έμφυλη ανάλυση των συνεπειών των ενόπλων συγκρούσεων με έμφαση στον εκτοπισμό και τη δημιουργία προσφυγικών ροών, ιδίως στις πρόσφατες κινήσεις από διάφορα «κέντρα» (sites) συγκρούσεων της Μέσης Ανατολής και της Αφρικής προς την Ευρώπη. Θα μελετηθούν ποικίλες διαστάσεις του φαινομένου της έμφυλης και σεξουαλικής βίας που λαμβάνει χώρα στον πληθυσμό των αιτούντων/τουςών άσυλο και θα συζητηθεί το ζήτημα της επισφάλειας συστημικού χαρακτήρα στην υποδοχή τους.